

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike.

Inserati do 9 pett vrst 1 D, od 10-15 pett vrst a 1 D 50 p, večji inserati pett vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici pett vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe besed 75 p. Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inserat davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Dopis sprejema je podpisana in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1.25 D

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ volja v Ljubljani in po pošti:
v Jugoslaviji:

v inozemstvu:

	celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 218—
polletno	60—	polletno	108—	
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—	
10—	1	10—	18—	

Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljajo v prvici naročnino vedno ~~naprej~~ po nakaznicu.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Začetek vzpostavitve Europe.

Odkar je prenehalo bojno divjanje, se je mnoga razpravljalo o potrebi vzpostavitev Evrope. Delalo pa se je v primeri z razgovori in ugibanji zelo malo. Šele takrat ko so zaveznički-zmagovalci začeli občutiti vojne posledice na svoji lastni koži, se je pričelo v njihovih vrstah naglašati, da se mora postaviti gospodarski temelj povojni Evropi. Veliki zmagovalci so pričeli gledati na premagance z milejšimi očmi in stala se je njihova trdost. Nove razmere na vzhodu so trkale vedno silnejše na zavezniški vrata in k tloru pritisknjene Nemčija se je dvigala in oglašala vedno krepkeje. Zavel je nov duh in Lloyd George je bil oni, ki je okrenil politiko zmagovalcev na pot sprave in miru med evropskimi narodi. Danes niti ne znamo prav cestni velikanskega Lloyd Georgevega dela. Pozneje rodovi v pomirjenju in pojavnimi Evropi bodo izgovarjali njegovo ime z največjim spoštovanjem. Z neomajno zavestjo, ki je dana le izvoljenemu med človeškim rodom, je korakal Lloyd George, pozoren in čuječ pri vsaki stopinji, naprej, prečestkorak preko križpotja in ovir, ki so se zdele trenutno nepremagljive. Po dolgi borbi je zasvetila Genova. Živahno je danes po svečano opremljenem imponzantnem mestu in ob njegovih razsežnih oball polje mednarodno vrvenje. Pogledi vsega sveta, ne le Evrope, se obračajo na Genovo in nestreno se povsodi pričakujejo prva poročila s konferenco, ki ima pomeniti pričetek vzpostavitve Evrope.

V svojem velikem govoru v angleški spodnji zbornici, ki vela za prolog v genovski konferenci, je novdaril Lloyd George, kako je Evropa obubožala vsled vojne in njenih posledic. Kai takega še ni bilo. Zato je položaj silno težak. Ali ne smemo se dati potlačiti in ne smemo se prepustiti razočaranju, marveč ohraniti si moramo potrpežljivost in kazati moramo trdnost. Tako je vzkliknil v zbornici Lloyd George s povzdignjenim glasom. Ako se doseže napredek na potu reševanja obstoječih težkoč, je to dokaz, da je obstoj konference opravičen. Prvič po svetovni vojni so se sešli zastopniki vseh evropskih

držav na posvetovanje o svetovnogospodarski krizi in o odstranitvi te krize. Prvi se bo govoril pri skupini z sovjetskimi odpolanci o vprašanju obnove ogromne Rusije. Ker pa je baš rešitev ruskega problema jedno najvažnejših, kar jih ima dogmati konferenca v Genovi, bo stala ruska delegacija vedno v ospredju splošnega interesa. Boliševiki so bili zadnje dni zelo zgrovorni in obljubljeni so, da bo njihov nastop v Genovi spravljiv tak, da bo lahko mogoče privabiti Rusijo v krog obnoviteljev Evrope. Nemci so manj govorili in tik pred odhodom iz Berlinja je član nemške delegacije rekel novinarjem na kratko: Genovski uspeh je odvisen od Lloyd Georgea. Ako on poreče, da je potrebna načelna izprememba dosedante politike v svrhu, da se Evropa ne razkosa in ne pronade, potem bo imala konferenca uspeh. Ako bi Lloyd George govoril v Genovi manj energično in tako bi vodil tam manj energično politiko, bi konferenca ne dala nikakršnega pomembnega rezultata. V francoski poslanski zbornici se je isti dan, ko je govoril Lloyd George v Londonu, s socialistične strani zahtevalo, da mora iti Francija v Genovo z namenom, da se da svetu in Franciji mir. Odnosaji z Rusijo se morajo obnoviti in dosedanja politika napram Nemčiji se mora opustiti, ker to je politika, ki eno roko predlaga Nemčiji racune, v drugi pa drži meč. Prava politika je politika gospodarskega sporazuma med vsemi narodi. Taka trditve zveni dosledno tudi iz besed Lloyd Georgea. Poincaré je trd in pozoren, toda to je umetno, ker obračun z Nemčijo je vendar težak in francosko stališče napram Nemčiji je docela različnejše od angleškega. Plodoviti obnovi Evrone v smislu pogodb in preudarnih sklepov, ki omogočajo tudi Nemčiji vstajenje in prepuščanje, pa Francija ne nasprotuje. Da bi ne prišlo tu vmes do kakih nevesčnosti, je hale, kakor poroča »Echo National«, naznanil Lloyd George francoskemu min. predsedniku željo, da bi se mogel na potovanju v Genovo z njim pogovarjati o vsem, kar bi smatrala za potrebno za pričetek in razvoj konference. Tudi sta

se Lloyd George in Schanzer dogovorila za predposvetovanje ententnih ministrov v Genovi 9. t. m.

Poleg angleškega in francoskega glasu prihaja v predkonferenčnih trenotkih vsporedno v poštev češkoslovaški glas. Dr. Beneš je govoril v parlamentarnem odseku za zunanje zadeve zalogah genovske konferenca. Narodi Evrope in Amerike so se utrudili vsled vojne in obupnega boja za vzpostavitev gospodarskega in socijalnega življenja. Iz tega stanja se je razvila atmosfera, v kateri iščelo politiki izhodišče za obnovo svojih držav in Europe. Ideja genovske konferenca je izraz tega iskanja prave poti. Izmed glavnih problemov Evrope obsegajo prvi rekonstrukcijo Rusije in obnovitev odnosov z njo. Drugi glavni problem konferenca je problem vzpostavitve gospodarskega in družabnega življenja v Evropi in v Srednji Evropi posebej. Konferenca se ima vedeti tega, da je vojna porušila v vsej Evropi gospodarstvo vseh dežel, uničila kreditni sistem in postavila ogromne ovire na pot blagovnih izmenjav. Cledje valutnega problema je že doseženo enotno pojmovanje. Tretja velika naloga konferenca je poskus, da se postavi med nekdaj sovražnimi državami in neutralci direktno zvezne, da se zoper vzbudi evropska interesna skupnost in prežene s sveta še sedaj obstoječa vojna psihoza. Češkoslovaška delegacija gre v Genovo brez bojazni pa tudi brez vseake pretirane nade. Konferenčna ideja je postala last vsega javnega mnenja v Evropi in stavljali so se na njo največji upi. Šejasoma pa je nastopilo streznjenje. Oni, ki so pričakovali revizijo mirovnih pogodb, vidijo, da bi načetle tega vprašanja pomenilo izjavljivost konferenca. Oni, ki upajajo na rešitev Rusije s strani konference, načrtrje ne bodo zadovoljni z rezultatom. Oni, ki konferenco preklinajo, pretiravajo gotovo izvanredno. Mi presojamo konferenco povsem mirno. Ako ostanemo skromni v svojem prlakovanih, dosegemo najbržje določene pozitivne uspehe gospodarskega in finančnega značaja, ki bodo morda v blagovem vsem. V nastali debati je označil dr. Kramar program genovske konference za nesrečen in rekel je, da pri-

ča o razpadu Evrope to, da se vse dejelo evropski državniki k skupni mizi z ljudmi, ki imajo roke polne krvi. Ali konferenca se otvorja in zbrani so na njej zastopniki tridesetih narodov.

Lloyd George je vprašal v poslednjem v zbornici: »Zakaj je potrebno to veliko zborovanje?« In odgovoril si je: »Ker je bila Evropa vsled vojne od Atlantskega oceana do Urala opustošena.«

Za nas Jugoslovence vellalo še posebej Lloyd Georgeva izvajanja, da so na teh Avstro-Ogrske vzrostile nove države in kakor nihče ne želi, da bi Alzaško-Lotr. pripadla zemljem Nemčiji, tako ne želi nihče, da bi ka-

ka slovanska država izgubila svojo samostojnost. Prej enotno avstro-ogrsko gospodarsko ozemlje je raztrgan. Zato trgova krepko priletiti in ga izpodkopano gospodarstvo in ga znotra urediti.

Jugoslovenci odpolanci so odšli v Genovo dobro pripravljeni in tam bodo v dobrji družbi. Ne pričakujemo od konference ne zase ne za druge kdo ve kakih hitrih uspenov. ali pesimizmu se tudi ne udajamo. Mislimo namreč, da je potreba dobra učiteljica, ki se izkaže tudi v Genovi ter spravi zborovalce do začetka vzpostavitve Evrope.

Narodna skupščina.

SPREJEM ZAKONA O POVIŠANJU CIVILNE LISTE, — PARLAMENTARNA ANKETA V ZADEVI GENERALA ŽEČEVICA.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Narodna skupščina zadnje dneve in popoldanskih in popoldanskih sejih rešuje vse točke dnevnega reda. Predsednik skupščine dr. Ivan Ribar je včeraj ob 10. dopoldne otvoril redno plenarno sejo. Pred prihodom na dnevni red je poslanec D. I. V. a. (soc. dem.) stavljal interpelacijo, zakaj ni vladila še dolesj izvedba sankcij gotovih, v zakonodajnem odboru sprejetih zakonov, posebno onih, ki zadevalo delavsko socijalno zavarovanje. Povodom te interpelacije je prišlo do malih incidentov.

Za tem je zbornica prešla na prvo točko dnevnega reda in razpravo o načrtu zakona glede povisjanja kraljeve civilne liste.

Poročalec finančnega odbora poslanec Kosta Filipović je predstavil odborovo poročilo in predlagal, da zbornica zakon sprejme. Govorniki oponicije: posl. Voja Lazic (zemljorad.), dr. Baric (kler.), dr. Momčilo Ivanic (rad. des.), Gjonovic (ren.) Golouh (soc. dem.). Ivan Derzic (nar. soc.) so bili proti povisjanju civilne liste, navašajoč razne ugovore. Poslanec Dragović je predlagal, da se civilna lista sprejme v obliki, kakor je predloženo. Prepričan je, da bi se uvelodilo ljudsko glasovanje, da bi za povisjanje glasovalo 95% prebivalstva. Poslanec Filipović kot poročalec rešuje razlage razprave in poslavil nekatere ugovore oponicije.

Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je v kratkem govoru navepel važne zagodovinske momente, ki govorje v prilog povisjanju. Kraljeva rodbina je delila vedno usodo naroda in sedanje raznere nujno sililo, da se povisja kralju civilna lista. Pred 40 leti je Srbija štela samo 1 milijon in nekaj stotisoč prebivalcev, po zanesje v balkanski vojni se je povečala in sedaj po svetovni je postala obsežna država. Naš kralj rabljeva dohodka že iz reprezentacijskih ozirov.

Finančni minister dr. Kosta Kumanudi je odgovarjal oponicilci in naglašal, da znesek, določen v civilni listi, nikakor ne bo vplival na predsednika načrta.

Predsednik narodne skupščine je ob 13. zaključil razpravo in odredil glasovanje. Pri prvem načelnem glasovanju je od 173 zavestnih poslancev glasovalo »za« zakon 132, »proti« 41. Pri drugem glasovanju je od 175 glasovalo 134 »za« in 41 »proti«. Pri tretem glasovanju je bil enak rezultat.

Za tem je bila seja preložena na 16. uro popoldne. Na popoldanski seji so prišle razprave Interpelacije, vložene od demokratov in oponicije v zadevi obtožbe blvšega ministra vojne in mornarice generala Žečevica glede postopanja z rekruti. Na predlog predsednika dr. Ribaria je zbornica vseh pet interpelacij skrila v eno razpravo.

Baronica Wolfsberg bi se bila že lahko rešila! Opustiti bi bila moralno razkošno življenje, — imela je 32 psov, ki so dobivali hrano na krožnikih, imela so lastne streljaje in jim postavila mavzoleje, ko so poginili. Opice, papagali in druge živali so bile v njenem stanovanju. Napoleonovo adjutantko so zvali zato »paša« mater Solnograda. Živelo zapuščeno in zasmehovano. Vendar še ni poznala počasti revščine, ki se je leti priblila. — Mož je umrl leta 1839.

Prišli so sodni sluge, vse zarubili in končno vse prodali. Žena je postala berščica in le miločna Marija Lujiza, Napoleonove soproga, ki je jo bila velikodušna dobrotnica, jo je rešila lakote.

V vasi Gnilj pri Solnogradu je živel telesno in duševno obnemogla. Nadškof Schwarzenberg je slišal o usmiljenju vrednem položaju in je ukrenil, da so jo vzel v bolnišnico usmiljeni sester. Prišli so tudi v njeni revno stanovanju s baronico, — a niso imeli česa odnesti.

Lepa Eva je bila umrla eno uro pred zvezdo davno ugaslega sonca se je utrnila.

Meseca aprila leta 1847. je umrla Eva Kraus, poznajna grofica Wolfsberg, ločena žena doktor Schoenauerja in vdova Braunerja. Živila je slišal o bolnem zakladu nekdanje Napoleonove izvoljenke in poročil, da je s petnajst let starejša gospo, po čemer vplivu je postal okrožni ranocelinik v Solnogradu. Preselil se je z njim do Bodenskega jezera in obrežje Salcahe.

Nenadoma pa pride strašno poročilo v Solnograd. Dvorni svetnik M. je skočil skozi okno in se ubil. Vrednostni papirji so izginali — dragocenosti ni bilo nikjer več najti.

Dvorni svetnik je svojo rejenko osloparil, okradel in se s smrtno rešil kazni.

J. Z.

Napoleonova adjutantka.

L.

V 18. stoletju je nismo imeli ne železne, ne pošči; tudi ceste niso bile pravrstne. Imovitejši ljudje so jezdili, revnejši pa hodili po ali se vozili po kolovozih, ki niso danes pričajojo na tedanjem prometu.

V tistem času je prišla nekoga dnečanka z Krassu v rudarsko Idrijo. Oglasila se je pri ženi Krausovi, proseč v hudem nočnem naluču prenočišča. Dobila ga je na sonu v klevu, ki je takrat stal poleg večine čednih, leseneh, le metanih hiš, kakor jih najdeš v Idriji še danes. Poslovivši se drugega jutra, dianka seveda ni mogla plačati prenočišča, pač pa je materi prorokovala:

»Rodilo se ti bo slato dečje, deklica, ki je imo bo zvezda poleg solnce.«

»Kako naj te razumem?« povpraša gospa Krausova.

»Kakor veš in ana,« odvrne dianka in odide dalje svojo pot.

Gospa, čije mož je bil uradnik pri rudarski oblasti, je mislila, da nima, a ni mogla dognati, kako naj bi si razlagala dianko.

Leto pa tem je Krausova podarila svojemu možu ljubko deklico; bil je pravi angelični obrazček, ki je ležal v zibelki, z male glavice pa so se usipali zlatorumeni lasje.

To je zlasto si je mislila Krausovka, ki še ni bila pozabila diankinega prorokovanja.

Pri krsni so jo krsili za Evo, Cecilijs, Viktorijo, Emiliijo, deklete pa je rastlo in se razvajalo v redko krasotico. Topničarski častnik, potujot skozi Idrijo, se je tako

razveseli male Evičce,

Poslanci Barič (kler.), Timotejević (dem.), Brkič (soc. dem.) Jeremija Jerevič (zemljorad.) in Gjorovič (rep.) so se v svojih govorih strinjali v tem, da se izvoli posebna parlamentarna anketa, ki naj preišče zadevo generala Žečevića.

Po končani razpravi je dem. posl. Kosta Timotijević stavil sledenči predlog k dnevnemu redu:

Narodna skupščina, ko je zaslala ministra vojne in mornarice, odloča, da se za vprašanje, ki ga vsebujejo interpelacije glede izvedbe skupne akcije, sestavi parlamentarna anketa 9 članov. Anketa se določa rok 60 dni v katerem ima izvršiti

preiskavo, in predložiti narodni skupščini poročilo.

Vojni minister general Vašič se je pridružil predlogu demokratskega poslance. Predsednik je odredil glasovanje in je bil predlog o parlamentarni anketi 9 članov sprejet z veliko večino glasov.

Beograd, 7. aprila. (Izvirno.) Za danes dopoldne je određena zadnja seja pred velikonočnimi prazniki. Na dnevnemu redu je volitve 9 članov parlamentarne ankete v zadevi generala Žečevića. Ker je danes pravoslavni praznik »Blagovest«, bo zbornica najbrže takoj končala sejo. Predsednik odgodil narodno skupščino za čas velikonočnih praznikov.

PONESREČENE MONARHISTIČNE DEMONSTRACIJE NA DUNAJU.

Vihar v dunajskem parlamentu.

— Dunaj, 7. aprila. (Izv.) Svečani rekviem, ki ga je za pokojnim razkrjal Karlov opravil kardinal Piffl v štefanski cerkvi, so monarhisti izrabili v to, da so priredili na koncu male demonstracije pred parlamentom. Po končani zadušnici okoli pol 12. so se zbrali monarhisti, po večini bivši avstro-ogrski oficirji, pod vodstvom svojega vodstva Hojnika, pred parlamentom in začeli kričati: »Doli z židovske republike! Monarhisti so tudi zahtevali od predsedstva parlamenta, da se najprvo odstrani zastava republike in Izobesi nekdana avstrijska Črno-žolta. Pozneje so zahtevali, da se v znak žalja Izobesi sedanja državna zastava avstrijske republike na pol droga. Obe zahtevi sta bili kategorično odklonjeni. Monarhisti so še nekaj časa demonstrirali pred parlamentom, končno pa jih je politički kordon razgnal na vse strani. Monarhistična demonstracija je bila zelo kvaverja in udeležba 10.000 oseb dokazuje, da monarhisti v Avstriji nima v narodu zaslonbe.

— Dunaj, 7. aprila. (Izv.) Včerajšnje monarhistične demonstracije so bile povod za so socialni demokrati v parlamentu ostro nastopili proti zveznemu kancelerju dr. Schobru, ki se je tudi osebno udeležil z ostalimi člani vlade rekviema v štefanski cerkvi. V nujni interpellaciji so zahtevali pojasnila in ocenitev dr. Schobru, da je kot zastopnik republikanske vlade kršil dostojarstvo republike.

Socijalni demokrat poslanec Lenthner je ostro napadal zveznega kancelerja, kakor tudi krščanske socialiste, ki podpirajo monarhistično gibanje. Med drugim je omenil, da kdor hoče moliti za pokojnim Karlovom kak očena, jih lahko doma smoli pet ali še več. Zvezni kancelar pa je zastopnik avstrijske republike.

blike. Krščanski socialisti so med njegovim govorom vprizorili velik hrušč in trušč.

Zvezni kancelar dr. Schobr je ugovarjal in skušal ugotoviti, da je treba strogo ločiti udeležbo pri zadušnici od nato sledenčih demonstracij. Res je, da se je z nekaterimi člani zvezne vlade udeležil rekviema za pokojnikom. Zvezna vlada ni bila vabljena. Sam pa se le kot privatna oseba udeležil tega rekviema. Nekaj drugrega pa so cestne demonstracije, ki jih zvezna vlada najostrelje obsoja. Krščanski socialisti so kancelarjevo izjavlo spreleli v viharjem demonstrativnim ploskanjem.

Governor krščanskih socialistov poslanec Pink je zagovarjal stališče zveznega kancelarja. Med njegovim govorom pa so priredili socialisti demokrati viharne proteste.

Socijalni demokrat dr. Renner je skušal nomirivati, obsojal pa je udeležbo nekaterih aktivnih uradnikov pri monarhistični manifestaciji, naglašujoč, da v tem tudi nevarnost za obstoj republikanske ustanove.

— Dunaj, 7. aprila. (Izv.) Pri včerajšnjih demonstracijah je policija arretirala 21 monarhističnih razgrajev. Po izjavi zveznega kancelarja v parlamentu bo vlado v slučaju, da se take demonstracije še nove, vporabila vsa na razpolago ji dana sredstva.

— Dunaj, 7. aprila. (Izv.) Rekviema za pokojnim Karlovom Habsburgom v štefanski cerkvi se je udeležila korporativno vsa nekdana visoka aristokracija. Od članov zvezne vlade so bili navzoči zvezni kancelar dr. Schobr, ministri dr. Breiskv., dr. Gürler, dr. Röder in Wächter, dalle se je oficijelno udeležilo rekviema vodstvo krščansko-socijalne stranke. mnogi bivši oficirji v uniformi in katoliško dilaštvo.

dolžan dati in upamo, da se uvede preiskava, da se ugotovi, kdo je odgovoren in da se krivci kaznujejo. Vse to radi ugleda Italije!«

— Skrajna lahkomseljnost. Kako lahkomselno postopa moštvo, ki mu je poverjen načela uničevati na nekdanjih bojiščih preostalo strelivo, nam dokazuje poleg neštetnih drugih tudi ta slučaj: Neki France Veliček, 27letni zidar iz Podgorje, je bil zaposlen pri zidanju neke hiše v Števernu. Nedaleč od tam so vojak razstreljivali po polju pobrano strelivo. Ob neki eksploziji je pribelit drobni granate prav do Veličeka in ga ranil, da se je zgrudil na tla. Vojaki so to videč, priskočili Veličeku na pomoko. Polozili so ga na voz, da ga odpeljejo v bolnišnico, ali tu se je naenkrat prineštela še druga nesreča: zopet so začigli v bližini nov kup granat, da so trčali drobci na vse strani. In tudi sedaj je bil Veliček tako nesrečen, da ga je zadel še drugi drobec. Težko ranjenega moža so preneljali v bolnišnico v Gorici.

Domovina Imreja Žižke.

Domovinstvo je včasih problem ali vsaj trd oreh, ki ga oblastva ali ne morejo ali nötelo streliti in izluščiti. Dokler smo imeli že Avstro-Ogrsko, je bil zeno morejoc tostran, a zenoječi ontran Litve. Oblastva pod kruno ogrskega kralja navadno niso odgovarjala oblastom pod kruno avstrijskega cesarja, ako jim ni kazalo. Tako je ostalo marsikato vprašanje nerenočeno in nevrljivo, ker bi morala ogreka stran kažeplati ali prenoviti zakonomiški bremo dolžnosti.

Toda na Ogrskem je tudi že danes teko. Kadar imajo pravico kaj terjati, so njih uradi točni in izvršno poučeni; kadarkoli pa so dolžni plačati, je zadele kap vse ogrske urade od poslednje občine tja do ministra. In »rešiteve lehko poganja, lehko puječ, grozil, zamaš, odgovora ni pa ni. Zares, človek bi se obesil.

Imre Žižka je bil notar v majhnem romunskem mestu. A doma je bil na Ogrskem. Bil je uradna oseba, zelo vezana in silno potrebna, in njezini podpis je imel posebno, ker dobro plačano vrednost. Naenkrat je postal vplivni in

mogočni notar Imre Žižka brezdomovine. Prišel je namreč prevrat, in Žižko so romunska oblastva kot nadležnega, absolutno nepotrebnega tuja izginala preko meje. A Imre Žižka je v tem trenutku obvisele med nebom in zemljoi: bil je brezdomovinec, ki ni imel na svetu prostorčka, kjer bi smel mirno sedeti. Rojen je bil v kraju, ki je po praviskem mizu pripadel Češkoslovaški, a slovaška oblast je izjavila: »Pri nas ni imel nikdar domovinstva ter je Madžar, Madžarska oblastva pa so izjavila: Imre Žižka ni Madžar, nego Slovakin. — Tako sta se borili državi zoper Žižko in zoper njegovo domovinstvo, a tretja država je dokazovala obema, da Imre ni Romun. Godilo se je nekakotako, kakor v Homerjem. Toda narobe: nobena država, nobeno mesto ni hotelo priznati Žižki domovinstvo. Žižka je živel telesno, a državljanega ga ni priznaval nihče; nikjer ga niso imeli zapisanega in nikamor ga niso hoteli vpisati. Bil je, a vendar ni bil. Nikjer ni bilo zanj nobena deželite, a povod so bile zanj deželite ali državne meje. Ce bi bil pitel ali podgana ali krančakoli zver, bi bil lehkoh zadovoljen; ker pa je bil človek, ga niso matri, ni dobil stanovanja nikjer, kruha nikt, niti miru nikier. Povod so ga otresali ter ga preganjali. Zadnji ogrski oblastnik njegovega slučaja niso in niso rešili.

Tako je uradnik nad uradni obup ter se je v nekem požunskem hotelu obesil. Prostovoljno je prekorčil mejo življenja ter odšel na potovanje, za katere ni treba nikakega potnega lista, nikake domovnice niti ne kolka, niti takso ali vizuma. Ostavil pa je pismo: »Grem na drugi svet, kjer mo Peter ne bo vprašal, kje imam svoje domovinstvo!«

Politične vesti.

— Italijanska kolonialna politika. Rimski senat se je bavil s situacijo v Libiji in pri tem je očrtal senator Libertini italijansko kolonialno politiko. Vojna demonstracija l. 1919 v Libiji se je skončala s spoznanjem, da je bila pravzaprav samo čin italijanskega slavosti. Arabcem so se dale neke konecije, katerih niso hoteli in katerih tudi ne razumejo. Trajalo je silno dolgo časa, predno se je mogel v Tripolisu otvoriti nekak parlament. V Cirenajki pa obstoji samo neka senca parlamenta: na sejo prihaja kakih osmih do deset poslancev in ako je potreba legalnega števila, morajo po ulicah v Bengaziju loviti poslancev in jih goniti v parlament. Ker se je izkazalo, da Italija ni mogla premagati Arabcev z vojaško silo, jih je hoteli pridobiti Hubezivim potom. Predno se je dosegel dogovor v Regimi, je bilo treba darovati 42 kg šterlingov v zlatu in okoli 2 milijonov je bilo stroškov, da bi se pridobil dobrohotnot oseb, ki so vplivne pri Senusu. Ko se je pokazalo, da ne bo nič s podporo s strani Senusa, se je bilo treba obrniti do drugih rodov, ki so proti Senusu, kar je bilo zopet ogromnega denarja. Okupacija Mizurata se je tudi ponevereila in pretrgana je bila že leženica, ki veže Tripolis z notranjimi kraji. Iz Tripolisa ni mogelo odpotovati, da bi človek ne bil izpostavljen napadom. V Cirenajki ni nič boljše. Italijanska kolonija v Bengaziju je že precej vetrvala, ali vso se je obrnilo na slabše v Italijani se vrata v domovino. Stroški kolonije naraščajo ogromno, koristnega rezultata pa ni skor nobenega. Precej huda je ta odsoda italijanske kolonialne politike.

— Vojaška služba v Belgiji. Telegrafske poročila, da so belgijske stranke zavrzale socialistično zakonsko obnovo glede zunikanja vojaške službe na šest mesecov.

— Italijanski kralj in kraljica potujejo v Belgijo. Rimski listi poročajo, da občista italijanski kralj in kraljica mesece julija Belgijo in do se bo ob tej prilici naibolj izvršila zaročka princeznice Jolande z belgijskim prestolonaslednikom.

— Po krvici obstoječak nemška republika. V pruskem dejelnem zboru je stavljal neki socijalnodemokratični poslanec na vlogo vprašanje, v katerem navaja, da na vsečilušču v Breslavi prof. Freytag-Loringhoff podaja dajeckim take-le svoje nazore: Sedanja republika obstaja po krvici. V renciji imamo še monarhijo, same monarhia ni. Trije vzroki podajajo dokaz, da romnika nima pravice do obstanka: prvič je razglasil republiko neki cesarski državni tajnik, cesar bi ne smel storiti v uradniškem svojstvu in kar se ima smatral za veleizdajo; drugič se je cesar sicer odpovedal kot nemški cesar, toda ne kot pruski kralj; trtajč je Maks Badenski kot državni kanceler imenoval Eberita za državnega kancelera, kar je protiustavno. Iz tega sledi, da narodna skupščina ni imela pravne podlage in da so vselej tega neveljavnih vse njeni sklopi. Interpolat omida vsečiluščega profesorja za vojnika hujšaka, ki je prišel v Nemčijo iz Rusije, in vprašava državno ministrstvo, kaj bodo storiti proti njemu, da ustvari svoje hujškanje proti nemški republiki?

NAMESTNIKI OSNOVNIH MINISTRSTROV.

— Beograd, 7. aprila (Izv.) Danes bo podpisana ukaz, s katerim se imenujejo namestniki odstotnih ministrov. Za namestnika ministarskega predsednika in zunanjega ministra je določen minister za izmenjanje zakonov Marko Trifković, za namestnika ministra finančnih zadev državne politike notranjosti minister dr. Vojko Marinković. In za ministra veriških poslov pravitev Svetovar Pribičević.

Gospodarstvo.

— g Dohodki mesta Beograda. Glasom poročila beogradске občine znašajo dohodki mestne občine v pretečenem letu 8.190.082.10 dinarjev. Izredni dohodki pa 243.086 dinarjev.

— Celjska občina in stanovanjsko vprašanje. Edina točka na dnevnem redu obč. seje v Celju dno 5. t. m. je bila: zidanje novih stanovanjskih hiš. Stanovanjska anketa je prišla do zaključka, da se more opomoci stanovanjski bedi edinovne na ta način, da zida tudi mestna občina. Projekt, ki ga je izdelala, je pretresel temeljito gospodarski občinski občinskega odbora, ki vsebuje v glavnem sledete: Občina naj zida še to leto dve stanovanjski hiši, eno uredniško z 21 stanovanji in eno delavsko z 12 stanovanji. Skupni izdatki so preračunani na 8 milijonov krov. Občina prispava iz splošnih dohodkov za obresti 300.600 K, zviša dokladno na hotelske sobe za 25%, kar znaša 170.000 K, namenska bo dala 93.000 K, ostanek 240 tisoč krov pa naj bi se dobil s progrevnim davkom na hišno najemnine. Do 40 K mesečne najemnine se bo plačalo 2%, do 80 K 3%, do 160 K 4%, do 320 K 5%, do 480 K 6%, do 650 K 7%, do 780 K 8%, do 820 K 9%, do 900 K 10%, do 990 K 11%, do 1070 K 12%, do 1150 K 13%, do 1240 K 14% in od to vsote na prej 15%. Podnemščni plačajo četrtino mesečne najemnine, banke, dokler ne postavijo svojih stanovanjskih hiš, in posestniki luksuznih stanovanj dvojni pristojbino. Nova velepotrdja se moreje v mestu dovoliti le pod pogojem, da zida za svoje uslužbence novomeščne stanovanjske hiš. Lestvica za pravčevni davek na najemnino se določi vsak leta in so gotovo izmenjena z ukinitvijo stanovanjske naredbe. V imenu demokratskega kluba občinskih odbornikov je izjavil fin. svetnik dr. Sedlar, da se je negov klub uspešno boril proti pravčevnemu načrtu stanovanjske ankete, ki je hotel ohraniti vse zasebnosti v občini.

— Zagrebački velesajam. Ministar Pošte dozvolil je rješenjem od 4. III. 1922 da se markira, što se jih pridomči srednjični zajednički velesajam. Dr. M. Češnik izdaje Zagrebački Zbor, morda nastalo vprašanje, je-l potrebno, da izide še njegova (nalogu mu je bila površena, ko se ni vedel, da izide Mayerjeva knjižica). Mayer pravi, da hoče s svojo izdajo razbitrati polemice o nalezljivih boleznih v vzbudit zanimanje, kako se omeje le to bolezni. Jaz sem osnoval knjižico boli v praktične svrhe, kako ohraniti posameznika pred okušenjem in kako negotovih bolnikov, ter kako se moramo združiti bojevati proti razširjanju posameznih bolezni, piše dr. Tičar. Tičarjevi spisi so natančnejši in obširnejši. Mayerjeva knjižica obsegajo tudi traktile, spolne bolezni ter jetiko, ki so pri Tičarju izpuščeni, ter le torej v tem oziru obrnila. Oba avtorja imata splošna poglavja o mikroorganizmih, o izvoru in načinu okušenja, o imuniteti, o obrambi. Oba pišeta priljeto, lahko umljivo. Meni se zdi, da ni nič odveč, ako smo dobili dvoje del iste vsebine obenem, da dr. Tičarjeva brezvonom bolje ustreza svoljene nameščini. Da pa se v bodočem ne cepilo moči, bilo bi morda želeti, da se vsi oni zdravniki, ki imajo namen literarno delovati, med seboj razdelijo svoje naloge, oziroma Javijo kologom, ako imajo za kako delo zagotovljeno izdajo. Sicer pa konkurenca nikakor ni škodo tudi na tem poju.

Iz interna medicina je baš poglavje o nalezljivih boleznih tolke važnosti, da moramo biti hvaležni avtorjem za njihov trad. Sači oba orača ledino. Pred nekaj leti je sicer Murnik izdal malo knjižico »o naših najboljših sovražnikih« ter prav živahn v poučno opisal mikroorganizme ter s tem vse nekoliko v narodu razširil moderno naziranje o infekcijah; o boleznih samih pa je bilo le malo nezadostnih članic po raznih časopisih objavljenih in večinoma hitro pozabljivih. Oba avtorja sta torej stvarila veleslužni del. Da bi knjižici le nikogar ne zavedli do usodne zmote, da mu knjižici lahko nadomestujo zdravnika! Ta nevarnost je zlasti v sedanjih draginjskih časih velika. Ako bo narod knjižici prav umeval, se tega ni batil, potem bo narod, uvidevši važnost in nevarnost nalezljivih bolezni in njih nege, gotovo pravčasno klical zdravnika in se točno ravnal po njegovih navodilih.

Dr. Fr. Göttl

— Zdravstvene v Topolsčici. Razglas zdravstvenega odseka za Slovenijo v Ljubljani. Ministrstvo narodnega zdravja v Beogradu je z odlokom z dne 7. marca t. l. št. 7208 povišalo oskrbino v državnem zdravilišču za bolno na pljučih v Topolsčici v I. razredu na 50 Din. v II. razredu na 40 Din dnevno od 1. marca t. l. dalje. To se razglaša s pristankom, da je prošlo za sprejem naslovnosti na »Upraviteljstvo državnega zdravilišča v Topolsčici pošta Soštanje«. Prošnji je priložiti zdravniš

Dnevine vesti.

V Ljubljani, 7. aprila 1922.

Bolezen našega kralja. Po telefonskem poročilu iz Beograda se je zdravstveno stanje Ni. Vel. kralja Aleksandra tekom včerašnjeg dneva izboljšalo. Temperatura je postala normalna.

Slovenija svoemu kralju. V včerašnjem našem članku pod tem naslovom je ostalo več zelo nedoručnih tiskarskih napak. Popravljamo samo večje, ker so čitatelji navadne manjše tiskarske napake že itak sami popravili. Tako bi se moral drugi odstavek v kurzivu pravilno glasiti: »Istotako se Ni. Veličanstvo pripravi kot slovensko narodno darilo rezidenco v Ljubljani, da postane tako Ljubljana ne samo imenoma, mar več tudi delanski kraljeva prestolca.« Priporinjam, da pri tem ne prihaja v poštev Cekinov grad. Nadalje se ima četrti odstavek v kurzivu glasiti tako-le: »Kralj pride s kraljico na Bled tako na svoji poroki, ki je definitivno določena na dan 1. junija in ostane tamkaj najmanj dva meseca.«

G. pokrajinski namestnik v Litiji. G. pokrajinski namestnik Ivan Hribar je včeraj posest Litijo na svojem vizitacijskem potovanju. Semkaj se je pripeljal proti 8. uri zjutraj. Na kolodvoru so ga pričakovali župani iz okraja ter litijski in zagorski Sokol. Tu se je gospodru namestniku najprej javil vodja okrajnega glavarstva, nakar ga je pozdravil župan litijski g. Lebinger in nato g. dr. Premru kot staresta litijskoga Sokola. S kolodvora je šel g. namestnik na okrajno glavarstvo. Pred poslopjem glavarstva ga je pričakovalo državno uradništvo. Ob 9. naprej je gospodru namestnik Hribar sprejemal na glavarstvu običajne poklonitvene deputacije. Po deputacijah je gospodru namestnik priredil obed v restavraciji »Pri pošti.« Gospodru kraljevi namestnik je pri tej priliki napisl Nj. Vel. kralju Aleksandru in njegovim nevesti princezini Mariji, nakar ga je v imenu litijskoga prebivalstva pozdravil g. župan Lebinger. Na predlog g. župana Erjavca iz Drage se je odposlal udanostno brzovjaka Nj. Vel. kralju Aleksandru in njegovim zaročenki Nj. Vis. princezini Mariji. Ob 14.08 se je gospodru namestnik Hribar odpeljal v Ljubljano.

Klerikalci v zadrgi. Klerikalci so razkritia o krizi, ki je nastala v njihovi stranki, silno neprijetna. Ker jih ne morejo prikrivati ali utajiti, si skušajo pomagati na ta način, da delajo šale in dovtipe, da bi tem nametali javnosti deska v oči. Vest o snušči se novi klerikalni stranki, ki smo jo priobčili včeraj, je zlasti konsternirala »Slovenca«, zato je prišel do same šele danes. Pričakoval smo, da bo »Slovenec« skušal to vest gladko utajiti, toda tege si ne upa. Zato govor o katoliških komunistih, o Lieninu, o Radicu, Vrangu in v vsem mogočem, samo da bi javnost premotil, da bi mislila, da je ipak vse lepo v redu v klerikalnem taboru. »Novi Čas« je bolj ligurijski. Dasi ves svet ve, da se v klerikalni stranki že precej časa prav pošteno lasalo, vendar si Gosarjevo glasilo upa nobožno zavijati oči in trdit, da ni v klerikalni stranki nobenega nesoglasja, marveč da se vsi, prav vsi v klerikalni stranki — katoliški boliševiki in konzervativci načrtljivega kova — objema v načitelstvi — krščanski luhbezni. Ker je nam končno vseeno, ali vladva v klerikalni hiši mir ali prepričava metoda »Slovenca« in »Novega Časa«, ki imajo isti cilj varati javnost, ostavljajo docela hladne. Samo eno ugotovljamo: niti »Slovenec« niti »Novi Čas« si ne upa tajiti dognega dejstva, da te v tisku brošura dr. Ivana Susterščka, blivšega vrhovnega klerikalnega poglavarja, ki je napierena proti klerikalni stranki in ki velja za uvod Šusterščeve kampanje za ustanovitev nove klerikalne stranke, kateri Šusteršč sam hoče dati ime — katoliške radikalne stranke.

Naš glasbeniki-razsodniki v Pragi. Te dni potujejo v Prago jugoslovenski glasbeniki Matej Hubad, Miloje Milojević in dr. Širok, ker so izbrani za člane žirija pri konkursu zvezne češkoslovaških pevskih društev.

Poziv gg. poslancem. Zelezniški akcijski odbor se obrača na vse narodne poslanice, da nujno posredujejo na merodajnih mestih, da se takoj izplačajo železničarjem po zakonu dočeni povisli draginjski dokladi, ki so do danes niso izplačani. Zelezničarji, ki bi imeli z ozirom na svoje bolj težko in odgovorno službo biti med državnimi nalogobranec na prvem mestu, se že zapostavljajo poleg drugega tudi s tem, da se jih pri izplačilu povisli draginjski dokladi niti toliko ne vponete, kakor druge. Zato apeliramo na narodne poslanice vseh strank, da se za železničarje tako zavzemajo, kakor to po svoji težki in odgovornosti polni službi zaslužijo.

Prvi slovenski film. Včeraj je bilo pred Kino Ideal nenavadno živo. Predvajal se je prvi slovenski film, ki ga je ustvarila domača firma »Slovenija-film« (atelier »Helios«). Naš podjetni strokovnik Veličan Bešter se je lotil velikega dela, da uredi tudi pri nas Izdelovanje domačih filmov. Firma ima namen izdelovati predvsem propagandne in poučne filme in s tem vršiti tudi prosvetno delo pri nas. Zato z veseljem pozdravljamo ta prvi začetek. Prvi film nam kaže »Smučarsko tekmo v Ratečah. Film je vsestransko posrečen in kaže nam prihod smučarjev, krasno zimsko panorama pod Jajcem, tekmo in vrtnitev smučarjev v Rateče. Tako smo imeli priliku videti sami sebe in naše leme kraje v domačem filmu. To je len napredek, ki bo vsakega razveseli, novemu podjetju pa želimo mnogo uspeha, da bo nesel »Slovenija film« vest o nas tudi v bližnjih in daljnih tujih svetih.

Nov kazenski zagovornik. Višje deželno sodišče v Ljubljani je sprejelo drio. Josipa Čepu d'ra, odvetniškega kandidata v Ljubljani, na njegovo prošnjo v imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

Javno predavanje Zvonimirja Bernota. glavnega urednika »Naprej« se nadaljuje v soboto, dne 8. aprila 1922 v veliki dvorani »Mestnega doma«, in sicer bo govoril »O Možesovi zgodbi o ustvarjenju sveta in naša znanost.« Začetek točno ob pol 20., konec na poznajne ob pol 22. Po predavanju, ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad 10 minut. Sedaj: v prvi vrsti po 5 D. v 2—6 vrste po 2D, v 7—10 vrste po 1 D. Stojisci 50 par. Sedaj bodo numerirani.

Praktična knjižica. Alojzij Ermenec je založil knjigo, s pomočjo katere se lahko izračuni prostornina vsakovrstnih posod, kakor so dov, kadi, valjev, površina parcel, ugovor pri nepolnih sodih, valjih in kadeh, koliko tekočine se še v njih nahaja, in živa teža goveje živine brez tehnike. Za vse te račune je treba samo po dva, oziroma po tri števila sezeti in eno odsteti. Knjiga ima tri tabele in pojasnila vseh vrst geometričnih računov in rečenov z ulomki. Knjiga stane 40 K (10 dinarjev) in se naroča pri Alojziju Ermencu, podpredsedniku finančne kontrole v Podčetrtek.

Ljudsko vsečuščice v Celju. Predavatelji prav marljivo nadaljujejo svoja predavanja, ki se vrše redno vsak ponedeljek v prostorih mestanske šole ob pol 20. uri zvečer. Pretekli ponedeljek je poludno predaval »O davkih vodja davčnega urada g. nadunavratilki Dolinšek. Udeležba je bila lepa in je isto že let prihodnih ponedeljek, 10. t. m., ko predavatelji nadaljujejo svoj temo.

Razgnanena društva. »Verejnider Sanitätsbeamten in Kraint, »Ortsgruppe Laibach des Südbahnvereines, »Ortsgruppe des österr.-ung. Polizei- und Kriegshundvereines in »Slovenska filharmonija« so razpuščena, ker že več let ne delujejo in zaradi nezadostnega števila članov nimajo pogoa za pravni obstoj.

Sprejem gojencev v pešadijsko podoficijsko šolo v Trebinju. Po nadalji ministrstva vojne in mornarice Pov. F. Dj. Br. 283 z dne 4. februarja 1922 se sprejme dne 8. maja 1922 500 mladeničev kot gojenici v pešadijsko podoficijsko šolo v Trebinju. Pogoji za sprejem so: naša državljanstvo (domovina); starost 17—21 leta (rojstni list); najmanj 4 razrede ljudske šole (šolsko izprizvavo); neomadeževano vedenje (npravljeno izprizvavo); dovolitev staršev potrjeno občine; samski stan (župniščki ali občinsko potrdilo). Lastnorodne nisanje prošnje, kolikovane po predpisih, je do 30. aprila 1922 vposlati komandi 2 pešadijske podoficijske šole v Trebinju z zgoraj navedenimi prilogami. Natančnejša pojasnila za prosilce bivanjo v Ljubljani niso daje mestni vojaški urad v Mestnem domu.

Seznam izbraneh Stevilki sredk. Kola jugoslovenskih sredk je v tisku in izide v par dneh. »Kolo ga razposlje na vse šole, trgovine, gostilne, društva ter sploh vsem onim, ki so v večjem številu razpredelati sredki.

Zopetno povišanje cen v hrivniah. Brivska zadruga poroča: Vsled povišanja mezd in splošne dragnitve življenskih potrebčin so morali brivci za postrežbo cene primerno zvišati.

Smrtna kosa. Umrla je Marja Lasteck, soprica političkega detektiva v Ljubljani. Pogreb bo v soboto ob 16. iz dnevnih bolnic. N. v. m. p.

Popravek. Notarsko mesto v Ljutomeru je razpisano do dne 20. aprila in ne do dne 2. aprila, kakor je v včerašnjem Stevilki napačno napisnjeno.

Sneg v Beogradu. Po poročilih iz Beograda je včeraj nastopilo v Beogradu in drugih krajih Srbije zelo hladno vreme. Močno je snežilo. V Medvediji sneži in nihajo močne burje.

Nesreča na vrtiščaku. Mirko Angelc se je vozil na vrtiščaku v Tivoli. Pri vedenju pehanju napelj in nazal je zadel s kolonom in neko železo s tako silo, da je dobil težko poškodbo in le moral oditi v bolnišnico.

Poslovavelost. 18letni delavec Franc Podbešek je brez vsakega povoda vrgel Štajerna Jurija Poznajeljška ob tia s tako silo, da si je ta slemil pri padcu roko.

Zakon o dobrovoljcih objavlja v celoti. Uradni list št. 34.

Roparski napad v Šmarjah. Ko se je danes zjutraj postoljenci postajali Šmarje pri Grosupljem, g. Pompe, po svojem kontrolnem obhodu vrčali v svojo pisarno, ga le tam nenašli nekdo s kolom dvakrat udaril po glavi. Vendar je bil Pompe še toliko pri zavesti, da je napadala zagrabila in sta oba skupaj padla na tla, kjer je napadalec bležal brez zavesti. Pompe je napadala pustil ležati in le tekel po pomoč. Ko pa je prišel nazaj, je oddal na tleh težči napadalec, ki se je najbrže sam po tehni, nanj dva strela iz samokresa in je nato uren pogbenil. Ko je nato pritekel služa Kretnik na pomoč, je našel sam poškodenca v tem vrtiščaku, ki je bil v Ratečah. Film je vsestransko posrečen in kaže nam prihod smučarjev, krasno zimsko panorama pod Jajcem, tekmo in vrtnitev smučarjev v Rateče. Tako smo imeli priliku videti sami sebe in naše leme kraje v domačem filmu. To je len napredek, ki bo vsakega razveseli, novemu podjetju pa želimo mnogo uspeha, da bo nesel »Slovenija film« vest o nas tudi v bližnjih in daljnih tujih svetih.

Roparski napad v Postojni. Italijani dolže Jugoslovjan Iz Amerike vracačo ločega Morica Mendija iz Romunske so na kolodvoru v Postojni nenašli napadli trije zakrinkani možje in mu odvzeli 300 dolarjev, nekovenem svakemu kovčetu s prilago. Ko je stvar naznani karabinerjem, so mu cincino odgovorili: »Kaj hočete? Storili so bili tako Sloveni! Nikar ne potuje v Jugoslavijo. Vas je dobil vstrebla strela v nogu in so ga danes prepeljali v ljubljansko bolnico.

Roparski napad v Postojni. Italijani dolže Jugoslovjan Iz Amerike vracačo ločega Morica Mendija iz Romunske so na kolodvoru v Postojni nenašli napadli trije zakrinkani možje in mu odvzeli 300 dolarjev, nekovenem svakemu kovčetu s prilago. Ko je stvar naznani karabinerjem, so mu cincino odgovorili: »Kaj hočete? Storili so bili tako Sloveni! Nikar ne potuje v Jugoslavijo. Vas je dobil vstrebla strela v nogu in so ga danes prepeljali v ljubljansko bolnico.

Nesreča in negode. Ana Zagari je Besnice pri Dobrunjah je čistila travnik. Pri tem pa ji je spodrsnilo in se je zvalila po bregu v dolino. Pri padcu je dobila občutne poškodbe. Dijak srednje tehnične šole, Evgen Miklavčič, je delal praktične skušnje na stroju. Vsled nepazljivosti ga je zagrabil stroj za roko in mu zmečkal sredince leve roke.

Občni zbor Kola Jugoslov. sestavljen po določenih 9. t. m. ob treh v Mestnem domu. Kolo pričakuje nekaj gostov iz Srbije in Hrvatske, ki pridejo, da slišijo uspeh našega Kola v enem letu. Pričakovan je, da se našega občnega zborna udeleže vse podružnice prav posebno pa vse članice. Dobrodružna nam sploh vse občinstvo, ki želi slišati poročila o delovanju Kolača. Ki so si pridobile v enem samem letu toliko naklonjenosti in simpatij.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI

Drama.

Petak, 7. aprila: »Marija Stuart. Red D. Slobota, 8. aprila: »Namišljeni bolniki. Izv. Nedelja, 9. aprila: »Anatol. Izven. Ponедeljek, 10. aprila: »Namišljeni bolniki. Red B.

Opera.

Petak, 7. aprila: »Madame Butterly. G. Slobota, 8. aprila: »Balala. Red E. Nedelja, 9. aprila: »Gostovanje ge. Vesel-Pola iz Zagreba. »Hoffmannove pripovedke. Izven. Ponедeljek, 10. aprila: Zaprt.

■

Na klavirski večer opozarjamemo naše občinstvo, katerega priredi naša domača umetnica ga. Dana Golija-Kblerjeva v ponedeljek ob 10. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Filharmonije in ki obsegajo prvo vrst program. Sedaj po 15, 12, 10, 8 in 6 Din. v predprodaji v plasirnici Glazbeni Matice, Gospodska ulica 8/1.

Sentjakobski gledališki oder v Ljubljani. Florijanska ulica 27/I. Danes v petek veseljigre »Težko ribec. Jutri v soboto 8. aprila burka »Spanška muhica«, ki je bila že trikrat razpravljena. — V torek 11. aprila tretji drama »Nepoštenici«, ki je ena najboljših italijanskih dram in sedanjam časom posebno primerna. Glavni vlogi imata g. Cesar in gđe Deželjovka. Tudi sicer je igra izvrstno zasedena in jo je kritika izredno poahljala. Začetek večer ob 8. zvečer. Predprodaja vstopnice v sentjakobski knjižnici od 5. — 7. zvečer ter eno uro pred predstavo pri blagajni.

Sokolsku.

Sokol I. vabi svoje članstvo k predavanju br. univ. prof. dr. Fr. Ilčiča & Strossmayer in njegova dobač, ki se vrši v soboto 8. t. m. ob 20. uri na Taboru. — V nedeljo 9. t. m. dopoldne ob 10 in pol pripravljajo istotam sokolski deči in naravnica sestra Vida Jorjeva »Praljice«.

Sokolsko društvo v Radovljici uprizori v nedeljo, dne 9. t. m. ob treh popoldne Medvedovo igro »Staro in mlado.« Koniec ob pol sedmih.

Sokol. v Ljutomeru vabi svoje članstvo in tudi društvo naklonjeno občinstvu na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo 9. t. m. ob 9. uri dopoldne v telovadnici mestanske šole. Dnevni red: 1. Ustanovitev odseka za agriculturno in zemeljsko delavnico, 2. volitve odsekov.

LJENIN POTUJE INKOGNITO V NOVO. — Berlin, 7. aprila (Izv.) Tukajšnji organ ruskih emigrantov »Rulje« poroča, da je Ljenin pod imenom inž. Vladimirov odpotoval v Genovo. Njegovo potovanje je strogo tajno.

VPRASANJE POKRAJINSKE RAZDELITVE.

VELIKA ZAGONETNA TATVINA DIPLOMATICNIH SPISOV.

London, 7. parila (Izv.) Listi zjutraj, da so včeraj na progi Pariz-Marselle neznaní držni paropari vložili v poštni voz ekspresnega vlaka in izvedli veliko tatvino diplomatskih kovčkov, oziroma vreč, v katerih so bili razni diplomatski spisi in pisma. Pošljatev teh spisov in diplomatskih aktov je bila namenjena v Italijo. Med ukradenimi so se našajajo tudi važni akti angleške vlade za genovsko konferenco.

<p

Društvene vesti.

Igo Grudov večer priredi društvo »Seća« v soboto dne 8. t. m. ob 8. in pol v prostorih hotela »Lloyd«. Na spodru je: predavanje, recitacije in petje (Kosinov kvartet).

Jugoslovensko akad. društvo Triglav v Zagrebu si je izvilo ta-le odbor: predsednik Cernej, cand. med.; podpredsednici Nit Makso, med.; tajnik I. Lapaine Dušan, žum; tajnik II. Leman Martin, ved.; blagajnik Stepančič Franja, žum; knjižničar I. Podkornik Fr., med.; knjižničar II. Fink Vida, žum; gospodar Silan Stanko, med.; arhiver Volbank Jozef, med.; odb. nam. Gorali Ljubomir, agr.; preglednik Kredej Peter, žum; preglednik Medio Joško, žum.

Rogaška Slatina — društvene prireditve. Društva in umetniki, ki namavajo prireditvi v Rogaški Slatini koncerte itd. se vabijo, da namavijo ravnateljstvo zdravilišča do 18. maja t. l. približno dan in natančnejše podatke prireditve. Na poznejše prošnje za prepustitev dverane v to nameno se bo ravnateljstvo osredalo le toliko, kolikor bo dvorana na razpolago.

Redni občni zbor »Narodne čitalnice« v Ljubljani se vrši v sredini, dne 12. aprila 1922 ob 20. uri v mestni posvetovalnici. Dnevnih red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Ročilo blagajnika. 4. Poročilo knjižničarja. 5. Poročilo preglednikov. 6. Službenosti. V službu neakrepnosti se vrši pol ure pozneje v istih prostorijah v novo otvorjeni Mačiborski kote, ter v novo otvorenem koču na Klopnom vrhu. Zato je vsak dar dobrodošel. Da bi načel vrli ljubiči planinska posnemovalca.

Darila.

Upravi našega lista so poslali za: Ljubljanskega Sokola, Brat Tone Butara daruje D 25.

Ciril in Metodovo družbo. Rodbina Kante daruje D 50 mesto cvetja, na kraso mrliga notarja Gruntarja.

Šršna hvala!

Dar podružnici S. P. D. v Mariboru. G. Fr. Janež, Dolsko pri Ljubljani je podaril podružnici S. P. D. v Mariboru eno pleteno mizo in dva pletena fotela, za kar se mu odbor podružnice kar najakrepnejše zahvaljuje. Podružnica mora spopolnitni opravo Mačiborske kote, ter v novo otvorenem koču na Klopnom vrhu. Zato je vsak dar dobrodošel. Da bi načel vrli ljubiči planinska posnemovalca.

Raznočerstvi.

Ljubezenški roman nemškega princa. Prvi del, sestavljen v Petadamu se je vršila tajna sodna razprava. Tožnica je bila baronica Plettenberg, toženec njen soprog, bivši adjutant velikega vojvode Oldenburškega. Baronica se hoče od soproga ločiti, ker je prelomil zakonsko zvestobo s princem, ki je že žena. Eitel Friderika, sinu bivšega cesarja. Kot priča je bila zaslišana tudi princeza, ki ni prav nič tajila: priznala je, da je imela z baronom Plettenbergom razmerje se predno se je omožila ter tudi dalje med zakonom. Za to razmerje je vedela vsa njena hiša, tudi berlinski dvor in celo njen mož Cesare Viljema se je trudil na vse način, da bi to razmerje pretrgal, a zmanj. Vzajemno pa je, da se bo dal princ Eitel Frid-

Sprejme se šivilja

na stanovanje hrano, event. tako da na greje siva doma in ki je brez oprave. Grejevanje ul. 19 pri Frelli.

Nemška gospodična

Izjemna budi za dom živet in prevzema samo pravostne toalete. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod. »Inteligencija 27/2466« na uprav. Slov. Naroda.

Kupim hišo

z vitem ali vilo v Ljubljani. Točne ponudbe naj se podižejo: Julija Doležal, Zagreb, Martičeva 25, sajmište.

Želim zvedeti

naslov devonskega zdravniškega specijalista za — vsele bolezni ali druga neznanega vzroka — jecanje. Naslove sprejema uprava Slov. Naroda.

Samostalnog kupnjegodova

bilancista i korespondenca u hrvatskom in nemackom jeziku vijestoga, traži se: Prednost imadu, koji su u kožarskoj struci već vješti. Preporuke molim sa prepisima svjedoca uz naznaku plaće na »Vjekoslav Haluzan«, tvornica kože, Varaždin. 2418

Meblovano sobo

čisto mlad par, če mogota v sredini mesta. Ponudbe pod. »Čehoslovak 2436« na uprav. Slov. Naroda. 2486

Proda se pes

dobri žuvar. K. A. Kregar, Sv. Petra cesta 24. 2465

Klavir

rabljen, v dobrem stanju, za D. 250. istotaken ženski klavirni stroj, za D. 400 se proda. Zaloška cesta 18, hodnik vrata 17. 2470

Močan konj

(prednost ima žrebec), za težko vožnjo ne pod 5 let star, popolnoma zdrav, se kupi takoj. Ponudbe s popisom in navedbo cene naj se vpoštevajo. Tovarni za kleti v Ljubljani. 2459

Proda se

močko kolo in otroški voziček. Zeleni jama 197, I. Jamski trg, Starbek.

Motorno kolo

4 do 5 HP se kupi; natančni opis pod. »Motor/2434« z navedbo cene na uprav. Slov. Naroda. 2434

Bukove, smrekove in hrastove

hišede

kupuje v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah Ivan Štaka, tovarna parketov in parna žaga Ljubljane, Metelkova ul. 4. 1570

Pozor Šivilje gospodinje, krojači, čevljariji!

Sivaini stroji dosegli v vseh opremanah. Poduk v vsejšem brezplačen. — Vedelina garancija. Cene zmerne pri

Josip Peteline
LJUBLJANA, Sv. Petra n. 7.

116/2166

Dražba zakupa.

V zapuščasid stvari po dr. Ivanu Oračnu iz Ljubljane se bodo z odobrivo okrajnega sodišča v Ljubljani v nedeljo dne 9. aprila 1922 ob 11 urah dosegli na klic mestu v Ljubljani na Dolenski cesti štev. 28. (na Zelenem hribu) edalle v zakup za leto 1922 tistemu, ki bo največ ponudil, v zapuščino spadejoče zemeljske parcele in sicer travnik in njiva na Hribu, travnik pod Dolenskim kolodvorom in travnik na Rakovniku. Dražbeni pogoji se bodo navedli pred začetkom dražbe.

Oračno sodišče v Ljubljani, oddelok I, 1. aprila 1922.

Zastopstvo

premogovka in žage

prevzel bi za Vojvodino uveden trgovec pripraven položiti kavcijo ali bankovno garancijo. Ponudbe na »OZMA«, oglašni zavod Zagreb, Gunduličeva 5/1. 2495

Tehnični oddelek izdeluje:

stabilne akumulatorske baterije in popravila.

Darila.

Upravi našega lista so poslali za: Ljubljanskega Sokola, Brat Tone Butara daruje D 25.

Ciril in Metodovo družbo. Rodbina Kante daruje D 50 mesto cvetja, na kraso mrliga notarja Gruntarja.

Šršna hvala!

Dar podružnici S. P. D. v Mariboru. G. Fr. Janež, Dolsko pri Ljubljani je podaril podružnici S. P. D. v Mariboru eno pleteno mizo in dva pletena fotela, za kar se mu odbor podružnice kar najakrepnejše zahvaljuje. Podružnica mora spopolnitni opravo Mačiborske kote, ter v novo otvorenem koču na Klopnom vrhu. Zato je vsak dar dobrodošel. Da bi načel vrli ljubiči planinska posnemovalca.

Raznočerstvi.

Ljubezenški roman nemškega princa. Prvi del, sestavljen v Petadamu se je vršila tajna sodna razprava. Tožnica je bila baronica Plettenberg, toženec njen soprog, bivši adjutant velikega vojvode Oldenburškega. Baronica se hoče od soproga ločiti, ker je prelomil zakonsko zvestobo s princem, ki je že žena. Eitel Friderika, sinu bivšega cesarja. Kot priča je bila zaslišana tudi princeza, ki ni prav nič tajila: priznala je, da je imela z baronom Plettenbergom razmerje se predno se je omožila ter tudi dalje med zakonom. Za to razmerje je vedela vsa njena hiša, tudi berlinski dvor in celo njen mož Cesare Viljema se je trudil na vse način, da bi to razmerje pretrgal, a zmanj. Vzajemno pa je, da se bo dal princ Eitel Frid-

rik vendar ločiti od žene, ki se je tako kompromitirala. Upajo samo, ker go točno ni; prince živi pač tudi z drugimi aristokratkami.

Poizvedba.

Poizvedba. Milan Hočvar, bivši trgovec v Ljubljani, pristopek v Češiji, je pred enim letom zapustil svojo ženo in 3 otroke v največji bedi in posmanjanju; zato se obratil s prosilno življeno, da je komu nujno bivališču znano, naj mi blagovoli sporočiti. Josip Zubak, krojčni mojster v Celju.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podraž.

Haznanilo.

Cenj. občinstvu naznanjam, da točno pristno

dalmatinsko čudo vino

»Opolo« in sicer v gostilni po 32 K, čez ulico pa po 30 K. — Gostilna pod »Drečo«, Hradeckega vasi 48 (pod Gajovcem).

Šefer

(Sauer) mechanik in avtomobil. Vsi stopiti v službo. Ponudbe pod »Šefer« samec 2363* na uprav. Slov. Nar.

Proda se

lep sv. damski kostum; cena 650K in nekaj perila za dojenčka. Naslov pove uprav. Slov. Nar.

2445

Sprejme se takoj zdravo

:= mlaðo dekle :=

poštenih staršev za pospravljanje sob in k otrokom. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda.

2445

Isčem službo

trg. pomočnika ali skladističnika. Večji specjaliste in kolonialne stroke. Najraši v Ljubljani. Ponudbe pod A. 526—2442* na uprav. Slov. Naroda.

2445

Velikonočne razglednice

čakor tudi vse druge vrste razglednic kupite na debelo in drobno načenje pri

1667

L. Pevalek, Ljubljana, Židovska 4.

KUVERTE trgovske uradne in razne velikosti, dalec raznovrstne svitnike, posesa na debelo in drobno kušte načenje pri

2428

L. Pevalek, Ljubljana, Židovska ulica 4. 1669

Papir trgovski, kanceški, 3 zvezdni konceptni, strojno tiskani, kakor tudi papir v mapah in skriljih, velika izbira na debelo in drobno, načenje pri

2428

L. PEVALEK, Ljubljana Židovska ulica 4. 1668

Kupi se dobro ohranjen otroški voziček za ležanje. Ponudbe pod »Ležanje 2461*

Proda se 1000—2000 lepe sube nemške detelje za krmno. Polzve se pri upravitelju SI. Naroda. 2420

HIŠO v Ljubljani za večji hotel v Koncu v sredini mesta. Reflektiram tudi na zemljišču, ki ne leži ob cesti, aki je prosto dovoz zajamčen. Ponudbe na »Pošt. predel 150«, Ljubljana 1. 2490

Ivan Magdič krojač

se pripravlja za spomladansko sezono Šibljana, Gleboška ul. 7.

Proti dobrim nagradam ISČ bančni uradnik meblirano ali nemebloveno

sobo pri boljši rodbini. Ponudbe pod »Primoje/2443* na uprav. Slov. Naroda.

Spalna oprava moderna skorja nova, se eno prodaja. Naslov pove uprav. SI. Naroda. 2451

parni stroj 600 konjskih sil z generatorjem trofazne struje 5000 volтов 50 period in potrebeni uredbo uklopnice, ki so v brezhibnem stanju in se lahko vidijo v pogonu.

Pogoj je prevzem strojev dokler so v pogonu. Potanke informacije in opis strojev dobre reflektanti najkasneje do 20. maja

t. I. v upravi GRADSKIE ELEKTRICNE CENTRALE, ZAGREB, Samostanska ulica broj 15.

Medić, Rakovc & Zank preje A. Zanki sinovi.

Tovarna kemičnih in rudniških bavar ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novi Sad.

Brzojav: Merakli, Ljubljana.